

Marcin Szumigraj

XII Letnia Szkoła Młodych Andragogów

W dniach 24 – 27 maja 2010 w Zielonej Górze pod patronatem Zespołu Pedagogiki Dorosłych Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego odbyła się XII Letnia Szkoła Młodych Andragogów. Tegoroczna Szkoła była zorganizowana przez Zakład Animacji Kultury i Andragogiki oraz Zakład Pedagogiki Społecznej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ przy współpracy z Dolnośląską Szkołą Wyższą we Wrocławiu. Kierownikiem naukowym był prof. dr hab. Józef Kargul, a sekretarzem - dr Marcin Szumigraj. Letnia Szkoła Młodych Andragogów to cyklicznie organizowane warsztaty naukowe dla doktorantów i doktorów zajmujących się szeroko pojętą edukacją dorosłych. Specyfiką warsztatów jest wspólne obcowanie i dyskutowanie uczestników - młodych badaczy z zaproszonymi profesorami. W tym roku gościliśmy prof. dr hab. Alicję Kargulową, prof. dr hab. Bogusławę Gołębiak, prof. dr hab. Elżbietę Górnikowską, prof. dr hab. Olę Czerniawską, prof. dr hab. Hannę Solarczyk-Szwec, prof. dr hab. Emila Orzechowskiego oraz prof. dr hab. Mieczysława Malewskiego.

Uczestnicy XII Letniej Szkoły Młodych Andragogów reprezentowali następujące ośrodki naukowe: Dolnośląską Szkołę Wyższą, Uniwersytet Jagielloński, Wyższą Szkołę Filozoficzno-Pedagogiczną Ignatianum z Krakowa, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Warszawski oraz Uniwersytet Zielonogórski. Tematyka wystąpień i inspirowanych nimi dyskusji koncentrowała się na kilku zagadnieniach. Były to: kwestie metodologiczne związane ze zmianą paradygmatu badań andragogicznych, w którą to tematykę wprowadzili nas prof. Bogusława Gołębiak i prof. Mieczysław Malewski, problemy badań feministycznych, o których opowiadała prof. Elżbieta Górnikowska, oraz badań biograficznych, na których skoncentrowała się prof. Olga Czerniawska. O wadze pasji i jasności celu w karierze naukowej niezwykle interesująco opowiadał prof. Emil Orzechowski. Prof. Hanna Solarczyk-Szwec z kolei prezentowała badania nad andragogiką i edukacją dorosłych w Niemczech. Prowokacyjne pytanie o miejsce teorii w edukacji ludzi starszych zadał mgr Marcin Muszyński. Obok tematyki metodologicznej wiele miejsca w obradach zajmowała tematyka dotycząca praktyki edukacyjnej dorosłych. Zastanawialiśmy się nad charakterem i efektem edukacji dorosłych, która zachodzi w miejscu pracy (mgr Magdalena Czubak-Koch, mgr Adam Płaczek), w przestrzeni miasta (dr Ewa Trębińska-Szumigraj), w klubach pracy (dr Anna Walulik). Rozważaliśmy również specyfikę uczenia się

niepełnosprawnych dorosłych (mgr Damian Dudała). Jak się okazało, w dalszym ciągu kontrowersje wzbudza charakter nieformalnego uczenia się dorosłych. Żarliwa dyskusja na ten temat została wywołana wystąpieniem dr Urszuli Tabor.

Uczestnicy Letniej Szkoły Młodych Andragogów mogli również zapoznać się z technikami pracy nauczycieli dorosłych, co było prawdziwie emocjonującym i inspirującym intelektualne dysputy doświadczeniem. O tym, w jaki sposób wykorzystywać przykład w edukacji dorosłych opowiadała mgr Anna Fitak. Jak można ciekawie omówić teorie naukowe - prezentowała nam na zajęciach warsztatowych dr Anetta Pereświat – Sołtan. W jaki sposób wykorzystać fotografie do zajęć z dorosłymi pokazywała dr Monika Sulik, a dr Joanna Stelmaszczyk uświadomiła uczestnikom znaczenie i rolę wcześniejszych nauczycieli w biografii edukacyjnych dorosłych. O tym, że warsztaty i prezentacje multimedialne są współcześnie nadużywane i ich efektem może być niekiedy kompromitacja nauczyciela (albo badacza) pokazał i jednocześnie przestrzegł nas w swoim „pseudo” warsztacie kierownik Szkoły Andragogów - prof. Józef Kargul.

Trzecim dominującym tematem w dyskusji młodych andragogów był temat poradnictwa. O poradnictwie mówiliśmy w kilku aspektach: etycznym (dr Alicja Czerkawska), społecznym (mgr Michał Mieleczarek), jak i metodologicznym (mgr Joanna Kłodkowska). Obok powyższych form w tegorocznej Szkole mogliśmy wziąć udział w nauce udzielania pierwszej pomocy. Była również gra symulacyjna – „Posiedzenie członków kolegium redakcyjnego”, która niezmiennie od lat uczy pokory i krytycyzmu wobec „naukowych odkryć” i sposobów ich popularyzacji.

W ostatnim dniu XII Letniej Szkoły Młodych Andragogów odwiedziliśmy *Schule für Niedersorbische Sprache und Kultur* oraz Muzeum Serbów Łużyckich w Cottbus. Organizatorem tego wyjazdu była dr Sylwia Słowińska, a przejazd do Niemiec ufundował Lubuski Urząd Marszałkowski. Kilkugodzinny pobyt na terenie Niemiec w instytucjach kultury serbołużyckiej unaoczniał nam podstawową rolę socjalizacji, edukacji (reedukacji) dorosłych w przetrwaniu każdej społeczności, nie tylko najmniejszego słowiańskiego narodu, jakim są Serbołużyczanie.

W ciągu swojej dwunastoletniej historii Letnia Szkoła Młodych Andragogów zawsze mogła liczyć na przychylność i życzliwość władz naszej Uczelni oraz Wydziału. I tym razem było podobnie. Tegoroczna edycja Szkoły odbyła się dzięki współpracy i zaangażowaniu wielu osób, którym w tym miejscu składam gorące podziękowania. Byli to: prof. dr hab. Zbigniew Izdebski – Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Andrzej Cegielski – Dziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii,

mgr Grzegorz Arkit - kierownik Zespołu Technicznego WMIiE, mgr Mirosław Gancarz z Wydziału Promocji Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego, mgr Małgorzata Mejza – przewodnicząca Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze, oraz koleżanki i koledzy z Wydziału: prof. dr hab. Bogdan Idzikowski, dr Małgorzata Olejarz, dr Sylwia Słowińska, dr Teresa Samulczyk, dr Jolanta Kostecka, dr Ewa Szumigraj.

Pokłosiem, zainspirowanym dyskusjami i wystąpieniami podczas tegorocznej Szkoły Andragogów, będzie kolejny – już 12.- tom *Dyskursów młodych andragogów*, który przygotowany pod redakcją dr Małgorzaty Olejarz ukaże się w przyszłym roku nakładem Oficyny Wydawniczej UZ. Następna - XIII Letnia Szkoła Młodych Andragogów - odbędzie się we Wrocławiu. W oczekiwaniu na tę kolejną edycję, zapraszam tymczasem do lektury najnowszego - 11. tomu *Dyskursów młodych andragogów*, którego premiera wydawnicza miała miejsce – tradycyjnie już – podczas uroczystej inauguracji tegorocznej Letniej Szkoły Młodych Andragogów w Zielonej Górze.